

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos turto ir verslo
vertintojų rūmų Tarybos 2026 m. rugsėjo 23 d.
sprendimu (protokolas Nr. TP(5.2 E)-26)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TURTO IR VERSLO VERTINTOJŲ RŪMŲ TARYBOS PIRMININKO IR TARYBOS NARIŲ INFORMAVIMO APIE PAREIKŠTUS ĮTARIMUS AR KALTINIMUS IR ĮGALIOJIMŲ SUSTABDYMO TVARKA

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Ši Tarybos pirmininko ir Tarybos narių informavimo apie pareikštus įtarimus ar kaltinimus ir įgaliojimų sustabdymo tvarka (toliau – Tvarka) reglamentuoja Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertintojų rūmų (toliau – Rūmai) Tarybos (toliau – Taryba) pirmininko ir Tarybos narių pareigą informuoti Tarybą apie jiems baudžiamajame procese pareikštus įtarimus ar kaltinimus, informacijos pateikimo tvarką bei terminus, Tarybos veiksmus gavus tokią informaciją, Tarybos pirmininko ar Tarybos nario įgaliojimų sustabdymo, jų panaikinimo ir įgaliojimų atkūrimo procedūras bei asmens atšaukimo iš pareigų inicijavimą. Ši Tvarka nereglamentuoja narystės Rūmuose pasibaigimo praradus nepriekaištingą reputaciją – jis konstatuojamas Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertintojų rūmų įstatymo (toliau – Rūmų įstatymas) 6 straipsnio 9 dalies 4 punkto ir 7 straipsnio pagrindu bei vadovaujantis Vertintojų nepriekaištingos reputacijos praradimo ir narystės Rūmuose pasibaigimo konstatavimo tvarkos aprašu.

1.2. Tvarka parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymu, Rūmų įstatymu, Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymu (tiek, kiek jis neprieštarauja Rūmų įstatymui), Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (toliau – BPK), Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksu, 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Rūmų statutu (toliau – Statutas) bei Rūmų etikos kodeksu (toliau – Etikos kodeksas).

1.3. Šios Tvarkos tikslas – užtikrinti Rūmų veiklą grindžiančių skaidrumo, viešumo, teisėtumo ir profesinės etikos principų įgyvendinimą, apsaugoti Rūmų bei visos turto ir verslo vertintojų bendruomenės dalykinę reputaciją bei užtikrinti Tarybos priimamų sprendimų nešališkumą ir teisėtumą. Taryba, taikydama šią Tvarką, vadovaujasi teisėtumo, proporcingumo, nešališkumo ir nekaltumo prezumpcijos principais; įgaliojimų sustabdymas yra prevencinė priemonė, o ne nuobauda, ir nereiškia asmens kaltės pripažinimo ar konstatavimo.

1.4. Šioje Tvarkoje vartojamos sąvokos:

1.4.1. Įtarimas – ikiteisminio tyrimo pareigūno ar prokuroro BPK nustatyta tvarka surašytas ir asmeniui įteiktas pranešimas apie įtarimą padarius nusikalstamą veiką arba asmens apklausa įtariamuoju.

1.4.2. Kaltinimas – BPK nustatyta tvarka įgytas kaltinamojo statusas (BPK 22 straipsnio 2 dalis): kaltinamuoju laikomas asmuo, dėl kurio BPK nustatyta tvarka yra prokuroro priimtas kaltinamasis aktas arba prokuroro pareiškimas nubausti asmenį teismo baudžiamojo įsakymo tvarka, taip pat asmuo, prieš kurį teisme nagrinėjama byla pagreitinto proceso tvarka.

1.4.3. Įgaliojimų sustabdymas – laikinas Tarybos pirmininkui ar Tarybos nariui suteiktų teisių ir pareigų (dalyvavimo Tarybos posėdžiuose, balsavimo, atstovavimo Rūmams ir kitų Statutu nustatytų funkcijų) atlikimo apribojimas iki šios Tvarkos 6.1 punkte nustatytų aplinkybių atsiradimo.

1.5. Ši Tvarka mutatis mutandis taikoma ir tais atvejais, kai Tarybos pirmininko ar Tarybos nario drausmės bylą nagrinėja Vertintojų garbės teismas (toliau – Garbės teismas), išskyrus II skyriaus nuostatas dėl informavimo, nes drausmės byla iškeliama Tarybos sprendimu.

II SKYRIUS. INFORMAVIMO APIE PAREIKŠTUS ĮTARIMUS AR KALTINIMUS TVARKA IR TERMINAI

2.1. Tarybos pirmininkas arba Tarybos narys, kuriam ikiteisminio tyrimo institucija, prokuratūra ar teismas pareiškia oficialius įtarimus arba kaltinimus dėl nusikalstamos veikos padarymo, privalo apie tai raštu informuoti Tarybą ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo pranešimo apie įtarimą įteikimo, apklausos įtariamuoju atlikimo arba kaltinamojo statuso (šios Tvarkos 1.4.2 punktas) įgijimo dienos, o jeigu asmuo apie kaltinamojo statuso įgijimą sužinojo vėliau – nuo sužinojimo dienos.

2.2. Pranešimas Tarybai pateikiamas raštu – per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą (E. pristatymo sistemą) arba Rūmų oficialiu elektroniniu paštu, pasirašius kvalifikuotu elektroniniu parašu. Pranešime privalomai nurodomi šie duomenys:

2.2.1. Tarybos pirmininko ar Tarybos nario vardas, pavardė ir einamos pareigos Taryboje;

2.2.2. įstaiga, pareiškusi įtarimus ar kaltinimus (ikiteisminio tyrimo įstaiga, prokuratūra, teismas);

2.2.3. nusikalstamos veikos straipsnis (straipsnio dalis, punktas) pagal Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą;

2.2.4. data, kada įtarimai ar kaltinimai buvo oficialiai pareikšti;

2.2.5. paaiškinimas, ar pareikšti įtarimai ar kaltinimai yra tiesiogiai susiję su asmens profesine vertintojo veikla, Rūmų funkcijų vykdymu ar finansiniu valdymu;

2.2.6. informacija apie asmeniui pritaikytas kardomąsias priemones arba procesines prievartos priemones (įskaitant laikiną nušalinimą nuo pareigų BPK 157 straipsnio tvarka), kiek šią informaciją leidžiama atskleisti pagal BPK.

2.3. Prie pranešimo pridedamos gautų procesinių dokumentų kopijos, išskyrus informaciją, kuri pagal galiojančius teisės aktus sudaro ikiteisminio tyrimo paslaptį ir kurios atskleisti neleidžia ikiteisminį tyrimą atliekantis pareigūnas ar prokuroras.

2.4. Jeigu apie Tarybos pirmininkui ar Tarybos nariui pareikštus įtarimus ar kaltinimus Taryba sužino iš kitų oficialių šaltinių (teisėsaugos institucijų pranešimų, teismų informacijos) arba iš valstybės registrų ir informacinių sistemų duomenų, gautų teisės aktuose nustatytais pagrindais ir apimtimi (įskaitant duomenis, gaunamus Rūmų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies pagrindu, kiek jie reikalingi Rūmų funkcijoms atlikti), laikantis BDAR 10 straipsnio reikalavimų, o pats Tarybos pirmininkas ar narys informavimo pareigos neįvykdė, Rūmų administracija privalo nedelsdama užregistruoti gautą informaciją ir inicijuoti šios Tvarkos III skyriuje nustatytus veiksmus.

2.5. Pareigos informuoti Tarybą apie pareikštus įtarimus ar kaltinimus nevykdymas ar informacijos nuslėpimas gali būti pagrindas Tarybai priimti sprendimą iškelti drausmės bylą dėl galimo Etikos kodekso 3.2 punkto (pareiga atvirai, skaidriai ir sąžiningai bendrauti su Rūmų valdymo organais) pažeidimo ir (ar) inicijuoti asmens atšaukimą iš pareigų Rūmų narių susirinkime. Pažeidimo faktą, jo sunkumą ir drausminę priemonę nustato tik Garbės teismas, o atšaukimo klausimą sprendžia tik Rūmų narių susirinkimas.

2.6. Ši Tvarka mutatis mutandis taikoma ir tais atvejais, kai Tarybos pirmininkas ar Tarybos narys įtariamasis ar kaltinamas nusikalstamos veikos padarymu užsienio valstybėje pagal joje galiojančius atitinkamus įstatymus.

III SKYRIUS. TARYBOS VEIKSMAI GAVUS INFORMACIJĄ IR POSĖDŽIO ŠAUKIMAS

3.1. Gautą pranešimą ar oficialią informaciją apie pareikštus įtarimus ar kaltinimus Rūmų administracija užregistruoja gavimo dieną ir ne vėliau kaip kitą darbo dieną apie tai praneša visiems Tarybos nariams ir asmeniui, dėl kurio informacija gauta, jeigu ją pateikė ne jis pats; gauta medžiaga Tarybos nariams pateikiama kartu su posėdžio darbotvarke, o asmeniui – šios Tvarkos 3.3 punkte nustatyta tvarka.

3.2. Tarybos posėdis dėl klausimo, susijusio su įtarimų ar kaltinimų pareiškimu ir įgaliojimų sustabdymu, šaukiamas nedelsiant, Statuto 21.3 punkte nustatyta tvarka ir terminais:

3.2.1. posėdį šaukia Tarybos pirmininkas, darbotvarkę Tarybos nariams pateikdamas Statuto 21.3 punkte nustatytu terminu (kai klausimas susijęs su Tarybos nariu), o kai klausimas susijęs su Tarybos pirmininku – Tarybos pirmininko pavaduotojas arba kitas Tarybos pirmininką laikinai pavaduojantis Tarybos narys;

3.2.2. ne mažiau kaip 3 (trijų) Tarybos narių raštu pareikštu reikalavimu posėdis privalo būti sušauktas ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo reikalavimo pateikimo dienos.

3.3. Tarybos pirmininkas arba Tarybos narys, kurio klausimas svarstomas, privalo būti raštu informuotas apie posėdžio datą, laiką ir darbotvarkę ne vėliau kaip prieš 3 (tris) darbo dienas, o kai asmeniui pritaikytas laikinas nušalinimas nuo pareigų (BPK 157 straipsnis) ar suėmimas ir sprendimą būtina priimti skubiai – ne vėliau kaip prieš 24 valandas. Jam sudaroma teisė susipažinti su Tarybos turima medžiaga (išskyrus ikiteisminio tyrimo paslaptį sudarančią informaciją) ir pateikti Tarybai rašytinius ar žodinius paaiškinimus. Asmens neatvykimas į posėdį ar atsisakymas teikti paaiškinimus netrukdo Tarybai priimti sprendimo.

3.4. Siekiant užtikrinti objektyvumą ir išvengti interesų konflikto, Tarybos pirmininkas ar Tarybos narys, kurio įgaliojimų klausimas svarstomas, neturi teisės pirmininkauti šiai posėdžio daliai ir privalo nusišalinti nuo balsavimo dėl su juo susijusio sprendimo priėmimo. Nusišalinimo faktas fiksuojamas posėdžio protokole.

IV SKYRIUS. ĮGALIOJIMŲ SUSTABDYMO TAIKYMAS IR VERTINIMO KRITERIJAI

4.1. Taryba, vadovaudamasi Statuto 24.3 punktu, posėdyje apsversto gautą medžiagą ir priima motyvuotą sprendimą sustabdyti Tarybos pirmininko ar Tarybos nario įgaliojimus arba jų nestabdyti. Įtarimo ar kaltinimo faktas savaime įgaliojimų sustabdymo nelemia; sustabdymas taikomas tik tada, kai, įvertinus šios Tvarkos 4.2 punkto kriterijus, jis yra būtinas ir proporcingas.

4.2. Sprendimas dėl įgaliojimų sustabdymo priimamas atsižvelgiant į šiuos teisinius bei rizikos vertinimo kriterijus:

4.2.1. veikos prigimtis ir sąsaja su profesine veikla: ar pareikšti įtarimai ar kaltinimai yra tiesiogiai susiję su turto ar verslo vertinimo veikla, finansiniais nusikaltimais, korupcinio pobūdžio veikomis, piktnaudžiavimu, dokumentų klastojimu ar nusikaltimais nuosavybei;

4.2.2. dalykinė reputacija ir viešasis interesas: ar tolesnis asmens pareigų ėjimas Taryboje gali pakenkti Rūmų reputacijai, sumažinti visuomenės pasitikėjimą Rūmų sprendimais bei turto vertintojų savivalda;

4.2.3. trukdymo tyrimui rizika: ar einamos pareigos suteikia galimybę daryti įtaką tyrimo eigai, kitiems Rūmų nariams ar Rūmuose saugomiems dokumentams;

4.2.4. teismo ar prokuroro pritaikytos priemonės: ar asmeniui pritaikytas laikinas nušalinimas nuo pareigų (BPK 157 straipsnis) ar suėmimas.

4.3. Tarybos sprendimas dėl įgaliojimų sustabdymo laikomas priimtu, jeigu už jį balsuoja ne mažiau kaip pusė posėdyje dalyvaujančių Tarybos narių. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Rūmų Tarybos pirmininko balsas, o jam nedalyvaujant – pirmininkaujančio Rūmų Tarybos posėdžiui Tarybos nario balsas. Sprendime nurodomi jo motyvai (įskaitant šios Tvarkos 4.2 punkto kriterijų įvertinimą), taikymo pradžia bei apskundimo tvarka ir terminas pagal sprendimo priėmimo metu galiojančius įstatymus; sprendimas ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo priėmimo įteikiamas asmeniui.

4.4. Įgaliojimų sustabdymo laikotarpiu Tarybos pirmininkas ar Tarybos narys netenka šių teisių ir pareigų:

4.4.1. dalyvauti ir balsuoti Tarybos posėdžiuose;

4.4.2. atstovauti Rūmams valstybės ir savivaldybių institucijose, teismuose bei tarptautinėse organizacijose;

4.4.3. pasirašyti Tarybos sprendimus, sutartis bei kitus Rūmų dokumentus;

4.4.4. vykdyti kitas Statutu ar Tarybos sprendimais jam pavestas valdymo ar priežiūros funkcijas.

4.5. Įgaliojimų sustabdymas neapriboja asmens narystės Rūmuose: sustabdymo laikotarpiu asmuo išlieka Rūmų nariu, jo teisė verstis vertintojo veikla ir kitos Rūmų nario teisės neribojamos, o Rūmų nario pareigos (įskaitant nario mokesčių) išlieka.

4.6. Sustabdžius Tarybos pirmininko įgaliojimus, jo pareigas Tarybos sprendimu iki sustabdymo pabaigos arba naujo pirmininko išrinkimo eina Tarybos pirmininko pavaduotojas, o jo nesant – Tarybos paskirtas Tarybos narys. Naujas Tarybos pirmininkas renkamas Statute nustatytais atvejais ir tvarka.

4.7. Taryba sustabdymo pagrįstumą gali peržiūrėti savo iniciatyva bet kada, o privalo peržiūrėti gavusi sustabdyto asmens motyvuotą prašymą su pasikeitusias aplinkybes patvirtinančiais dokumentais (teikiamą ne dažniau kaip kartą per 3 (tris) mėnesius) arba gavusi informaciją apie pasikeitusią baudžiamojo proceso stadiją ar asmeniui taikomų kardomųjų arba procesinių prievartos priemonių pasikeitimą. Peržiūra atliekama Tarybos posėdyje, kuris šaukiamas šios Tvarkos 3.2 punkte nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų nuo prašymo ar informacijos gavimo dienos; asmeniui mutatis mutandis taikomi šios Tvarkos 3.3 ir 3.4 punktai. Išnykus sustabdymo pagrindui arba jam tapus neproporcingam, sprendimas dėl sustabdymo panaikinamas nelaukiant šios Tvarkos 6.1 punkte nurodytų aplinkybių.

V SKYRIUS. DRAUSMĖS BYLOS IŠKĖLIMAS IR NEEILINIO NARIŲ SUSIRINKIMO ŠAUKIMAS

5.1. Jeigu pareikšti įtarimai ar kaltinimai apima veikas, kurios kartu laikytinos galimu Etikos kodekso ar teisės aktų pažeidimu, Taryba posėdyje sprendžia klausimą dėl drausmės bylos iškėlimo ir jos perdavimo nagrinėti Garbės teismui. Drausmės byla ir šioje Tvarkoje nustatytos procedūros vykdomos savarankiškai ir viena kitos nesustabdo.

5.2. Jeigu, Tarybos vertinimu, atsižvelgiant į šios Tvarkos 4.2 punkte nurodytus kriterijus, pareikštų įtarimų ar kaltinimų pobūdis ir aplinkybės daro tolesnį asmens pareigų ėjimą nesuderinamą su Rūmų ir vertintojų bendruomenės interesais, Taryba gali inicijuoti neeilinio Rūmų narių susirinkimo šaukimą dėl Tarybos pirmininko ar Tarybos nario atšaukimo iš pareigų nesibaigus kadencijai. Šiame punkte nurodytas vertinimas nėra Rūmų įstatymo 7 straipsnio taikymas ir nereiškia nepriekaištingos reputacijos praradimo konstatavimo; pareikšti įtarimai ar kaltinimai negali būti kvalifikuojami kaip asmens kaltės ar pažeidimo konstatavimas, o Tarybos sprendimas inicijuoti susirinkimo šaukimą savarankiškų teisinių pasekmių asmeniui nesukelia.

5.3. Neeilinis Rūmų narių susirinkimas dėl Tarybos pirmininko ar Tarybos nario atšaukimo organizuojamas Statuto 24.4 punkte nustatyta tvarka ir terminais, t. y. ne vėliau kaip per 40 dienų.

VI SKYRIUS. ĮGALIOJIMŲ SUSTABDYMO PANAIKINIMAS IR ĮGALIOJIMŲ ATKŪRIMAS

6.1. Įgaliojimų sustabdymas galioja iki anksčiausios iš šių aplinkybių:

- 6.1.1. ikiteisminio tyrimo nutraukimo BPK nustatytais pagrindais;
- 6.1.2. išteisinamojo teismo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos;
- 6.1.3. baudžiamosios bylos nutraukimo teisme sprendimo įsiteisėjimo dienos;
- 6.1.4. Tarybos sprendimo panaikinti sustabdymą, priimto atlikus šios Tvarkos 4.7 punkte nustatytą peržiūrą, priėmimo dienos;
- 6.1.5. Rūmų narių susirinkimo sprendimo dėl asmens atšaukimo iš pareigų priėmimo;
- 6.1.6. Tarybos kadencijos pabaigos.

6.2. Asmuo, kurio įgaliojimai buvo sustabdyti, privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo atitinkamo teisinio pagrindo atsiradimo, pateikti Tarybai įsiteisėjusį teismo sprendimą, prokuroro nutarimą ar kitą oficialų dokumentą, patvirtinantį persekiojimo pabaigą.

6.3. Taryba, gavusi šios Tvarkos 6.2 punkte nurodytus dokumentus, artimiausiame posėdyje (bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas) priima sprendimą dėl įgaliojimų sustabdymo panaikinimo ir asmens teisių bei pareigų Taryboje atkūrimo.

6.4. Įsiteisėjus apkaltinamajam teismo nuosprendžiui, klausimas dėl nepriekaištingos reputacijos praradimo ir narystės Rūmuose pasibaigimo konstatavimo sprendžiamas Rūmų įstatymo 6 straipsnio 9 dalies 4 punkto ir 7 straipsnio pagrindu bei vadovaujantis Vertintojų nepriekaištingos reputacijos praradimo ir narystės Rūmuose pasibaigimo konstatavimo tvarkos aprašu. Pasibaigus narystei, asmens įgaliojimai Taryboje pasibaigia nuo sprendimo priėmimo dienos, nes Rūmų organai sudaromi tik iš Rūmų narių, o vakansija užpildoma Statuto 20.5–20.6 ir 23.5 punktų nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

7.1. Visi pagal šią Tvarką teikiami pranešimai ir Tarybos priimami sprendimai tvarkomi laikantis BDAR ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimų. Surinkti asmens duomenys saugomi ne ilgiau, negu būtina sprendimams priimti ir galimam ginčui teisme išnagrinėti (BDAR 5 straipsnio 1 dalies e punktas), Rūmų dokumentacijos plane ir Rūmų dokumentų valdymą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytais terminais ir tvarka.

7.2. Informacija apie priimtą Tarybos sprendimą dėl Tarybos pirmininko ar Tarybos nario įgaliojimų sustabdymo arba jų atkūrimo ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos viešai paskelbiama Rūmų interneto svetainėje. Skelbiami tik šie duomenys: vardas, pavardė, pareigos Taryboje, sprendimo pobūdis (sustabdymas, jo panaikinimas ar įgaliojimų atkūrimas), sprendimo teisinis pagrindas (Statuto ir šios Tvarkos punktas) ir data.

7.3. Tarybos sprendimai, priimti vadovaujantis šia Tvarka, gali būti skundžiami teismui įstatymų nustatyta tvarka (šios Tvarkos tvirtinimo metu – Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso tvarka pagal Rūmų įstatymo 18 straipsnį ir Statuto 11.1.6 punktą). Kreipimasis į teismą sprendimo vykdymo nesustabdo, jeigu teismas nepritaiko laikinųjų apsaugos priemonių.

7.4. Ši Tvarka įsigalioja nuo jos patvirtinimo dienos ir nedelsiant paskelbiama Rūmų interneto svetainėje.
